«Қ.Мамытов атындағы жалпы білім беретін мектеп»
коммуналдық мемлекеттік мекемесіндегі педагог – психологтардың
2022-2023 оқу жылында жүргізілген жұмысының жылдық есебі

2022-2023 оқу жылында педагог - психологтар жылдық жоспарға сай жұмыс жасалды. Оқу жылы барысында оқушылардың жан-жақты даму деңгейі зерттеліп жеке дара ерекшеліктері анықталды.

Оқу жылында жалпы оқушы саны: **675** басталып, оқу жылының аяғында **682** оқушымен аяқталды.

Оқушылардың қызығушылығы мен танымдық әрекеттерін және бейімділігін анықтай отырып, оларға түрлі ұсыныстар берілді. Тиімді әдіс тәсілдер арқылы оқушылардың психологиялық саулығына ықпал ету, жеке тұлға қызығушылығын арттыру және оның дамуындағы әр түрлі қиыншылықтарды түзетуге, түзету-дамыту сабақтары жүргізілді.

2022-2023оқу жылында мектепке қабылданған 1 сынып оқушыларынан қыркүйек айының алғашқы аптасында, оқушыларды психологиялық диагностикадан өткізу./түстер ажырату, әңгімелесу, сурет салдыру, 1ден 10 ға дейін санату, кері санау т.б. әдістемелер пайдалану.

1 сынып оқушыларына психодиагностика бағыты бойынша «Керн-Йерасектің» оқушының мектепке дайындығын және психикалық ерекшеліктерін анықтауға байланысты әдістеме жүргізілді. Нәтижесінде жүргізілген әдістеменің қорытындысы бойынша оқушылардың мектепке психологиялық дайындығы мен мектеп өміріне бейімделу ерекшелігін төмендегі кестеден байқауға болады.

Керн-Йерасек әдістемесінің қорытындысы.

№	Сыныбы	Оқушы саны	Деңгей
1	1 «А,Ә,Б»	64	Жоғары -16 Орта -32 Төмен- 16

Әдістеме: ойлау қабілеті, есте сақтау қабілеті, есепке жүйріктілігі, зейіні

№	Сыныптар	Сынып жетекшілер	Толық жетілгендер	Орташа жетілгендер	Төмен жетілгендер
1	1 «А»	Тасибаева Г.	96%	4%	0%
2	1 «Ә»	Диьдабекова.Г.	87%	13%	0%
3	1 «Б»	Ахпаева Қ	83%	13%	4%

Бастауыш 1-4 сынып оқушыларының «Психологеометриялы типалогия» әдісі бойынша темперамент типтері.

Холерик	Сангвиник	Флегматик	Меланхолик
41	148	65	34

Орта буын 5-7 сынып оқушыларының «Темперамент» әдісі бойынша темпераменттиптері:

Холерик	Сангвиник	Флегматик	Меланхолик
46	155	32	23

Жоғары буын 8-11 сынып оқушыларының «Темперамент» әдісі бойынша темпераменттиптері:

Холерик	Сангвиник	Флегматик	Меланхолик
22	103	34	18

Тест қорытындысымен сынып жетекшілеріне консультатсиялық жұмыстар жүргізілді. **"Бес терек"** жобасы бойынша, жастар мен жасөспірімдер арасындағы аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу үшін білім беру ұйымдарына қарасты бес маман бірлесіп, белгілі бір алгоритммен жұмыс жасауды қажет етеді.Бестерек құрамына мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары, сынып жетекшісі, әлеуметтік педагог, медбике,педагог-психолог және мектеп инспекторының бірлескен жұмыс аясында жиналыс жасап, жұмыстың жүргізілу барысымен таныстыру жүзеге асырылды.

"Бес терек" жобаның мақсаты: жастар мен жасөспірімдер арасындағы аутодеструктивті мінез-құлықтың алдын алу.Бес терек жобасы екі кезең арқылы жүзеге асырылды.Бірінші кезеңде Кабинеттік талдау жұмыстары бес маманның көмегімен жүзеге асырылды. Тәуекел топты анықтау мақсатында **«Кабинеттік талдау»** жұмыстарын жүргізілді

- Әлеуметтік педагогтың мәліметтері бойынша оқушылардың тізімі жинақталды.
-Мектеп инспекторының тіркеудегі отбасы тізімі жинақталды.
-Мектеп инспекторының тіркеудегі оқушылар жоқ делінген анықтама жинақталды.
-Медбике толтыратын (Д –есептегі) оқушылар тізімі жинақталды.
-Сынып жетекшінің әлеуметтік желілердегі талдауы бойынша тізімі жинақталды.

Мектеп әлеуметтік педагог тізімдегі оқушылар,мектеп инспектор отбасындағы тізім,мектеп инспектор есебіндегі оқушы тізімі ,мектеп медбикесінің «Д» есебінде тұратын оқушылар тізімі жинақталып қорытынды шығарылды.

Екінші кезеңде **«Далалық зерттеу»** жұмысы:

А) Психологтар сауалнама алады. Сауалнамада психолог көмегі қажет деген оқушылардың тізімін жинақтау.

Б) ДДЧ әдісі бойынша сурет салдырту арқылы проблемасы бар оқушылардың тізімі жинақталады.

Зерделеу жұмыстарын жүргізу барысында тәуекел топтағы оқушылар анықталды.
Тәуекел топты үш деңгейге бөлеміз. «Жасыл», «Сары», «Қызыл» деңгейлер.

2022-2023 оқу жылында 5-11 сыныптар бойынша
«Жасыл» деңгейдегі оқушылар саны - **33оқушы.**
«Сары» деңгейдегі оқушылар саны- **16 оқушы.**
«Қызыл» деңгейдегі оқушы саны- **1 оқушы.**

Жасыл деңгей	Сары деңгей	Қызыл деңгей
33	16	1

«Бес терек» жобасының тәуекел топқа алынған оқушылармен жеке түзету дамыту жұмыстары жоспарға сай жүргізілді.

1.«Сенім мен көңіл-күй» сауалнама.
2.«Депрассияны бастапқы бағалау» (ВАСМАН) әдісі;
3.«Отбасы» суреті.
4.«Аяқталмаған сөйлем» әдісі.

Тәуекел топтағы оқушылар құпия сақталады.

5- 9 сынып оқушылары арасында **«Мұғалім оқушы көзімен»** сауалнама алынды.

Мұғалімдермен жұмыс: «Сіз қандай мұғалімсіз?» сауалнама алынды.

9– сынып оқушыларын ОЖСБ – ға байланысты жоспар құрылып, сол жоспар барысында жұмыстар атқарылды. Оқушылардың темпераменттері анықталып, «Кәсіп дегеніміз не?», «Менің мүмкіндігім немесе кәсіп мені қалай таңдайды?» медитациялары жүргізілді. «Мамандық таңдау» бойынша екі бағытқы бөлу мақсатында анықтау жұмыстарын жүргізу және ата-анамен байланыста болу жұмыстары жүргізілді.

«Біз зорлық зомбылыққа қарсымыз» тақырыбында оқушыламен психодиагностикалық жұмыстар жүргізілді.

9–сыныптарда оқушылардың кәсіби бағыттылығын және бейіндігін анықтау жұмыстары жүргізілді. Сынып жетекшілерге және ата-аналарга «Буллинг дегеніміз не? Тақырыпта түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

«Айзенк әдісі» бойынша оқушылардың темперамент типтері анықталды.

2-4 сынып оқушыларының таным процесі бойынша зерттеу. Мақсаты: Оқушылырдың зейін, ес, ойлау процестерін жан-жақты даму деңгейін анықтау жұмыстары жүргізіп, мониторинг жасалды.

Үлгерімі төмен оқушыларды сынып жетекші және пән мұғалімдермен бірлесіп жұмыстар жүргізілді.

5-сынып оқушылардының психологиялық қалыптасу деңгейі. Сынып жетекшімен оқушылардың қарым-қатынасы бойынша сауалнама алынды.

Орта буынға келген оқушылармен жұмыс: Орта буынға бейімделуі, оқушылардың пәндерге, мұғалімдерге деген қобалжуын анықталды. Жалпы ата-аналар жиналысында « Баланың отбасында өмір сүруі, тәрбиелену құқығы және зорлық-зомбылық» атты баяндама оқылды. Атааналарға психологиялық тренинг жүргізілді.

«Ерте жүктіліктің алдын-алу» бағыты бойынша медбикелермен генеколог маманмен кездесіп, түсіндірме жұмыстары өтілді.

Әскери комиссиариатына тіркелген оқушылармен жұмыс жеке зерттеулер жүгізілді.

8-11 сынып қыз балалары арасында жалпы жиналыс жүргізілді. 8-11 сынып қыздарымен жұмыс «Ананың ізін қыз басар, атаның ізін ұл басар», «Қызым қызғалдағым-ұлым ізгі арманым» тақырыбында іс-шара өтілді.

5-7 сынып оқушыларының таным процесі бойынша зерттеу. Мақсаты: Оқушылырдың зейін, ес, ойлау процестерін жан-жақты даму деңгейін анықтау жұмыстары жүргізіп, мониторинг жасалды.

1-2-3-4 сынып оқушыларымен жұмыс: «Жазу коллеграфисын» анықтау жұмыстары жүргізіліп, сынып жетекшілеріне таныстырылды. Зиянды әдеттен арылу – адамның сана сезімін деңгейіне байланысты «темекі, арақ, нашақор) АҚТҚ, ЖҚТҚ нашақорлық пен алькоголизмнің алдын алу және Жастар орталығынан мамандарды шақыртыпғ кең көлемде түсіндірме жұмыстары жүргізілді.

«Мейрімді болса жүрек,орындалар тілек» 9-11 сынып оқушылармен тренинг жүргізілді.

Сұраныспен келген мәселелер бойынша жұмыстар дер кезінде жүргізілуде.

9-11 сынып оқушыларының таным процесі бойынша зерттеу. Мақсаты: Оқушылырдың зейін, ес, ойлау процестерін жан-жақты даму деңгейін анықтау жұмыстары жүргізіп, мониторинг жасалды.

11- сынып оқушылармен жұмыс: «Дж. Голланд» әдісі бойынша мамандықтарын анықтау мақсатында сауалнама алынды.

1.Реалистік тип.	**2.Интеллектуалдық тип.**	**3.Әлеуметтік тип**	**4.Конвенциялық тип.**	**5.Тапқыр тип.**	**6.Артистік тип**
Эмоциялық тұрақтылығы	Талдамалық ақыл-ойы	Айырықша әлеуметтік	Құрылымдық қызметке	Белсенділік,қызбалықты,құлшыныстың,ынта-	Адаммен қарым-

жогары,заманына қарай бейімделе біледі.Нақты обьектіні ұнатып,сонымен шұғылданғанды жақсы көреді.Ептілікті талап ететін,үнемі қозғалыста болатын кәсіппен айналысқанды жөн деп есептейді.Механик,жүргізуші,инженер,агроном т.б.мамандықтарды ұнатады.Сөзге жоқ. Физика,экономика,химия,спорт сияқты салаларда табысқа жетуіне мүмкіндігі мол.	бар,пайымдауы тәуелсіз,өзіндік ерекшелігімен сипатталады,теориялық,эстетикалық құндылығы көбірек.Интеллектуалдық шығармашылық міндеттерді шешуге бейім.Ауызша,ауызша емес қабілеті бірдей дамыған.Белсенді,ал қызметте қарым-қатынасқа көп жоқ,әңгімеде ақпарат тасымалдаушы деуге болады.Қызметтің мына түрлерін ұнатады:математика,география,геоло гия,шығармашылық кәсіптер.	ептілігі бар/қарым-қатынасты жақсы көреді,басшылыққа ұмтылу,әлеуметтік байланыстарға бейім.Айналасындағыларға тәуелсіз,жағдайға тез бейімделгіш,сезімтал.Ауызша сөз,тілге бай,қабілетті. Жанындағыларға ақыл айтқыш,жаны ашып,аяушылық білдіріп тұрады.Ұнататын қызмет салалары:психология,медицина ,педагогика.	бейім,нұсқау бойынша істейді,қатаң белгіленген нұсқаумен жұмыс атқаруды ұнатады,нақты ақпаратты өңдеп,ұқсатуға әуес.Проблемаға көзқарасы стереотиптік (қайталама,еліктеуші).Мінез ерекшелігі :кері тартпа,бағыныштылық,тәуелділік ,салт-сананы сақтағыш.Ұымдастырушылық,басшылық қабілеті аз.Ауыз сөзге жоқ есеп қисапқа жақын.Ұнататын мамандықтары: бухгалтер,финансист,тауартанушы,экономист,іс-жүргізуші,машинистка,кеңсе қызметкері т.б.	жігерді талап ететін міндеттер мен мақсатты таңдайды.Мінез ерекшеліктері:басшылық етуді,нұсқау беруді,тапқырлықты ұнатады,қадірлегенді,күш көрсеткенді жақсы көреді.Ауызбен орақ орады,еңбек қиындығын моторлық дағдыны ұнатпайды.Мұндай мінез ерекшеліктері дипломат,репортер,менеджер, директор,делдалға лайықты т.б.	қатынаста өз қиял-сезіміне сенеді,сүйенеді.Өмірге сезімталдылықпен қарайды.Мінез ерекшелігі :шешім қабылдауда тәуелсіз,икемді,ақыл-ойы мол.Қалыпты ереже,дәстүрмен жүрмейді.Шығармашылық кәсіпті ұнатады:музыка,сурет,өнер жағына бейім.
12%	**10%**	**33%**	**24%**	**5%**	**16%**

«Стреске қарсы жаттығулар» жүргізілді.Сынып жетекшілермен жұмыс:
Мақсаты :оқушылардың проблемаларын шешу процесінде сынып жетекшілерге диагностикалық нәтижесімен таныстырылып отырылды.
11 – сыныптарда ҰБТ- ке дайындық кезінде оқушыларға жүргізілетін психологиялық жұмыс жоспары құрылып,оқушыларға «Стрестен қалай арылуға болады?» тренингтері жүргізілді.
Қосымша 9-10 сынып оқушылар арасында «Психогеометриялық фигура» бойынша адам суретін салу әдісі арқылы мінездері анықталып, мониторинг жасалды.
Дамуында патологиялық ауытқуы бар балаларды дәрігер мамандарға көрсету, олардың құжаттарын медициналық – психологиялық комиссияға дайындау дер кезінде ата-аналармен байланыста болып жүргізілді

Педагог-психолог: М.Тлегенова.
Ж.Тасполатова.